

**МИНИСТЕРСТВО НА ТРАНСПОРТА
ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ “МОРСКА
АДМИНИСТРАЦИЯ”**

ОДОБРЯВАМ:

**кдп инж. Живко Петров,
Изпълнителен директор**

Програма

за провеждане на подготвителен курс за придобиване на правоспособност
“Водач на малък кораб”

Максимален брой курсисти	-	24
Максимален брой курсисти в група при	-	6
проводеждане на практически занятия		

Минимално часове за курса /академични/ - 60

Програма
за провеждане на подготвителен курс за придобиване на правоспособност
“Водач на малък кораб”
съгласно чл. 15, т.3, буква “д” от “Наредба № 6 за компетентност на морските лица в Република България

1. Предмет

Курсът е предназначен за подготовка на кандидати за придобиване на правоспособност “Водач на малък кораб”.

2. Цели

Курсистите да получат знания и да придобият умения за управление на малък кораб и изпълнение на служебните задължения произтичащи от заемането на длъжността “моряк” на кораб извършващ стопанска дейност, които изключват възможността с действие или бездействие да причини авария или щети на хора, кораб или товар или да предизвика замърсяване на околната среда при изпълнение на служебните си задължения.

3. Входни стандарти

Участниците в курса трябва да отговарят на изискванията предвидени в “Наредба № 6 за компетентност на морските лица в Република България” за придобиване на правоспособността.

4. Провеждане на изпити и оценяване

Курса завършва с вътрешен изпит пред обучаващата организация. Изпитите са писмени и практически, обхващат въпроси от програмата за придобиване на правоспособност, и се провеждат чрез решаване на тестове, разработване на теми от изпитни билети, и демонстриране на практически умения за управление на малък кораб, поведение и действие на кандидата при извънредни обстоятелства.

5. Свидетелство

Успешно завършилите курса получават “Удостоверение за завършен подготвителен курс” от обучаващата организация, с което кандидатстват за явяване на изпит за придобиване на правоспособност “Водач на малък кораб”.

6. Други изисквания

Обучаващата организация определя методиката и последователността за провеждане на учебните занятия, разработва учебен план с подробен хорариум по теми, лекции и практически занятия, които представя пред Изпълнителна агенция ”Морска администрация”, при кандидатстване за получаване на одобрение за провеждане на курсове за придобиване на правоспособност “Водач на малък кораб”.

Учебният план на обучаващата организация, не може да поставя по-малки изисквания, от посочените в тази програма изисквания по отношение на теми и хорариум.

**Модули за провеждане на подготвителен курс
за придобиване на правоспособност “Водач на малък кораб”**

	Модули за подготовка в курса	часове	
		теория	практика
1.	Правила за плаване приложими по вътрешните водни пътища	12	-
2.	Основи на речното корабоводене	8	-
3.	Маневриране и управление на кораб	4	8
4.	Нормативна база регламентираща корабоплаването по ВВПЕ	6	-
5.	Устройство на кораба корабни силови уредби, системи и механизми	8	4
6.	Поведение при извънредни обстоятелства	6	4
	Общо:	44	16

**Тематична програма
за провеждане на подготвителен курс за придобиване на правоспособност
“Водач на малък кораб”**

1. Правила за плаване приложими по вътрешните водни пътища
 1. 1. Европейски правила за корабоплаване по вътрешните водни пътища (ЕПКВВП)
 1. 2. Основни положения за плаване по Дунава (ОППД)
 1. 3. Правилник за плаване в българския участък на р.Дунав.
2. Основи на речното корабоводене
 2. 1. Общи сведения за река Дунав.
 2. 2. Река, речна долина и корито – общи знания за образуването на реките и тяхното деление. Речна система, водосборен басейн и водораздел. Подхранване и режим на реките.
 2. 3. Течение на водата в речния поток. Скорост на течението и разпределението и в хоризонтално и вертикално направление. Определяне посоката и скоростта на течението.
 2. 4. Обратни течения и водовъртежи. Влияние върху условията на плаване.
 2. 5. Наноси в речния поток и тяхното преместване. Изменение профила на реката.
 2. 6. Речни прагове – образуване, елементи, видове. Характерни особености и влияние върху корабоплаването.
 2. 7. Метеорологични фактори във водните басейни – вълнение, вятър, мъгла, валежи, осветление, температура на въздуха и на водата. Образуване и влияние върху корабоплаването.
 2. 8. Зимен режим на реката. Образуване на лед и ледени запори. Зимни укрития за корабите.
 2. 9. Ограждане на навигационни опасности по корабоплавателния път. Системи за ограждане, брегови и плаващи навигационни знаци.

2. 10. Водомерни наблюдения на реките. Водомерни постове и наблюдение на водните стоежи.
2. 11. Ориентиране при плаване по вътрешните водни пътища.
 3. Маневриране и управление на кораб
 3. 1. Средства за управление на кораба.
 3. 2. Сили, действащи на средствата за управление на кораба.
 3. 3. Маневрени качества на кораба.
 3. 4. Управление и маневриране на кораб със стационарен двигател.
 3. 5. Управление и маневриране на кораб с извънбордов двигател.
 3. 6. Управление и маневриране на ветроходен кораб.
 3. 7. Заставане и обвързване на кораб – общи принципи.
 4. Нормативна база регламентираща корабоплаването по ВВПЕ
 4. 1. Кодекс на търговското корабоплаване - общи познания
 4. 2. Закон за морските пространства, вътрешните водни пътища и пристанищата на Република България - общи познания.
 4. 3. Определяне на речната граница между България и Румъния – основен принцип
 4. 4. Правила за речния надзор. Контролни органи.
 4. 5. Правилник за опазване водите на р. Дунав от замърсяване при корабоплаване.
 4. 6. Наредба №6 за компетентност на морските лица в Република България.
 4. 7. Наредба №5 за корабните документи.
 5. Устройство на кораба корабни силови уредби, системи и механизми
 5. 1. Общо устройство и принцип на действие на двигател с вътрешно горене /ДВГ/. Основни понятия и определения. Работни процеси.
 5. 2. Мерки за безопасност при обслужване и работа с корабни двигатели, корабното електрооборудване и механизми.
 5. 3. Мерки за безопасност за предотвратяване замърсяването на водата с нефтопродукти и други отпадъци.
 5. 4. Конструктивно устройство на кораба, корабен набор, напречни прегради, обшивка, корабни помещения.
 5. 5. Корабни рулеви устройства – видове, устройство и експлоатация.
 5. 6. Корабни палубни механизми и устройства – котвено, вързални, лодъчни и подемни. Описание и принцип на действие.
 5. 7. Корабни въжета и такелажно обзавеждане. Предназначение, видове и използване.
 5. 8. Морски възли, основни видове, направа и предназначение. Такелажни инструменти, употребявани при такелажни работи-предназначение и описание.
 6. Поведение при извънредни обстоятелства
 6. 1. Корабни спасителни средства. Видове. Предназначение.
 6. 2. Корабни системи, оборудване и специална скипировка за гасене на пожар, видове, предназначение и използване.
 6. 3. Действия при спасяване на човек зад борда.
 6. 4. Общи знания по медицинска подготовка – оказване на първа помощ при счупване на крайници, прободно-порезни рани, токов удар, удавяне.